

ର ନିମ୍ନଲିଖିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରସ୍ତାବକ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

- ପ୍ରସ୍ତାବକ ବାବୁ ରାଧାନାଥ ରାୟ
- ” ରାୟ ନନ୍ଦକିଶୋର ଦାସ ବାବାଜୀ
- ” ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ
- ” ସମ୍ବଲପୁର ସେନାପତି
- ” ଗୌରୀଚନ୍ଦ୍ର ରାୟ
- ” ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର
- ” ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ପଟ୍ଟନାୟକ

ଓ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ସ୍ୱାଧିକାରୀଙ୍କୁ ଚେଷ୍ଟା-ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ।

ପରମ୍ପରାରେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖି-ଥିବେ ସେମାନେ ଉକ୍ତମାନ ଓ ୩୦ ଭାଗରେ ସମ୍ଭବ ହେଲେ ଓ ଜାମିନୀରାସ ଇଲ୍ୟାଦି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଥମ ପ୍ରବନ୍ଧ ମହାରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ସମାପନେବ ।

ଅନୁମୋଦନ ମହାରାଜାଙ୍କର ଏହି ମହତ୍ତ୍ୱ ନୁଷ୍ଠାନ ଦେଖି ସାଧାରଣ ପ୍ରାଚୀନ କରାଯିବ ଓ ଅଧା ବର୍ଷ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ଓ ଅନୁମତି ସହ ଯାହା ସମ୍ପାଦନାରେ ଅନୁ-ବନ୍ଧୁଣ୍ଡେ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ତ ଦେବେ ।

ପ୍ରବନ୍ଧମାନର ସମ୍ଭାର ।

ଓକ୍ତିଶାଳ ପ୍ରାଚୀନ ଅବସ୍ଥା ଯାହା ଆଉ କର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ଓ ସଂସ୍କାରରେ ଭାରତବର୍ଷର କୌଣସି ପ୍ରଧାନସ୍ଥାନ ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ନୁହେ । ବେବଳ ଏହା ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ-ମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନକର୍ତ୍ତୃପ୍ରାଣ ହୋଇଥିବାରୁ ହିନ୍ଦୁରେ ନାନାସ୍ଥାନର ଲୋକେ ସମ୍ପଦା ଅବସ୍ଥାନାସ୍ତରେ ଏଠାକୁ ଆକର୍ଷିତ ହେଉ-ଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ପୁରୁଷୋତ୍ତମରେ ଘେନ ଓକ୍ତିଶାଳ ଗୌରବ ଏବଂ ପୁରୁଷୋତ୍ତମର ପ୍ରଧାନ ଘୋଷଣା ଓ ଉପାଧିକାରମାନ । ଯେଉଁ-ମାନେ ହିନ୍ଦୁ ନୁହନ୍ତି ବା ଉପାଧିକାର ଦେବତା ବୋଲି ମାନନ୍ତି ନାହିଁ ସେମାନେ-ପୁଣି କେବଳ ମନ୍ଦିରର ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ ନେତୃତ୍ୱା-ନାରିଣ ପୁସ୍ତକ ଅସନ୍ତି ଓ ତାହା ଦେଖି ଅପରା-ପଣ ସମ୍ଭବ ହେବାର ଜ୍ଞାନ କରନ୍ତି । ବଡ଼ ଦୁଃଖର କଷ୍ଟ ସେ ଏହି ମନ୍ଦିରର ଶାନ୍ତିରକ୍ଷାର ବିଦୁବାଳରୁ ପ୍ରାପ୍ତମତେ ନ ହେବାରୁ କ୍ରମଶଃ ହିନ୍ଦୁ ଦେଉଳୁଅଛି ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ମସ୍ତକ ନ ହେଲେ ଏହାଙ୍କ ପରିତ୍ରାଣ ଓ ଚକ୍ରାସ

ମହାଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେବାର ଅର୍ଥକା ଦେଉଅଛି । ଓକ୍ତିଶାଳ ଏହି ଚମତ୍କାର ଏବଂ ଅନୁଷ୍ଠାନ-କାର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନ ରଖିବା ଦେଖିଲେ ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ମତ ନାହିଁ । ଏସମ୍ଭବ ଏହି ମନ୍ଦିର ସମ୍ଭାର କେବଳ ଦେଖା ହୋଇ ନାହିଁ ଏମନ୍ତନୁହେ । ପୁରୁଷୋତ୍ତମର କେବଳ ଲୋକ କେବଳ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ୍ଦିରସମ୍ଭାରର ଦେଖା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉପାଧିକାର ଅର୍ଥସାଧାରଣ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ କେବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏତଦ୍ୱାରା ମନ୍ଦିରର ସମ୍ଭାରକାର୍ଯ୍ୟ ଏପରି ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏବଂ ସମାଜ୍ୟ ଉପାସ୍ତରେ ଦେଉଳ ନ ଯାରେ । ଏମନ୍ତରୁ ଗ୍ରାମିଣ ସମ୍ଭାର କରା-ହାରୀ ବହୁଅର୍ଥବ୍ୟୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ବହୁଦର୍ଶି ଶିଳ୍ପକରର ଆବଶ୍ୟକ । ମନ୍ଦିରର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବନା ଅନ୍ୟ କାହାରିଦ୍ୱାରା ଦେବାର ନୁହେ । ଏଥିରୁ ମନ୍ଦିରର ପ୍ରଶସ୍ତା ପୁସ୍ତକାଳକାଳରେ ମନ୍ଦିର-ସମ୍ପର୍କ ସର୍ବତ୍ର ଏବେ ଟଙ୍କା ନାହିଁ ଯେ ଇହିଁରୁ ନିୟମିତ ସେବାର ବ୍ୟୟ ନିର୍ବାହ କରାଯାଏ ମନ୍ଦିରସମ୍ଭାର ସମାପ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇ ଯାଏବେ ଏବଂ ଗ୍ରାମିଣର ନିଜର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ କେବଳ ଅଧିକ ନୁହେ । ପଞ୍ଚାଙ୍ଗରେ ଜଗନ୍ନାଥ-ଦେବଙ୍କ ଉତ୍ସାହରେ ବହୁମୁଲ୍ୟରତ୍ନାଳଙ୍କାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନେକଦ୍ରବ୍ୟ ଅଭିପ୍ରାଚୀନକାଳରୁ ଜମା ହୋଇ ରହିଅଛି ଓ କେବଳଦ୍ରବ୍ୟ ପତ-ରହି ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ବା ଦେଉଅଛି । ଏସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟମଧ୍ୟରୁ ଯାହା ବ୍ୟବହାରରେ ଅସ୍ତ ନାହିଁ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଯାହା ରହିଲେ ତାକଳମେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ତାହାକୁ ବହୁଦୂର ସେହିଠାରେ ମନ୍ଦିରର ସମ୍ଭାରକାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଉ ପୁସ୍ତକାଳ-ରକାର ବର୍ତ୍ତୁ କରାଯାଉ ଆପାତତଃ ସେହିସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟର ତାଲିକା ଦେଉଅଛି । ତାଲିକା ଶେଷ ହେଲେ ଏଠାରେ ଅବା କଲକତାରେ ଯେଉଁ-ଠାରେ ଉଚିତ ମୁଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୋଇ-ପାରିବ ସେଠାରେ ବିକ୍ରୟ ଦେବ ଓ ସେହି ଟଙ୍କାରୁ ମନ୍ଦିରର ସମ୍ଭାରକାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ପୁସ୍ତକାଳ-ରକାସି ଓ ଯାହା ମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ପାମ୍ପୁକର ଯୋଗାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବ । ଅଧା ଦେଉଅଛି ଯେ ଏସବୁ ଉପାସ୍ତରେ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରି କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କଲେ ପଛକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଧନୀ ଯାହା ଭାରତବର୍ଷର ଗୁଣା ମହାପା-ଜ୍ଞାନୀରେ ଏଥିପାଇଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାକୁ ଅଗ୍ର-ସର ଦେବେ ଓ ତାହା ଦେଲେ ଆହୁର ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ହେବ । କିନ୍ତୁ ସେ ପଛକୁ ନଥା ।

ପ୍ରଥମେ ଉପସ୍ତାପ୍ତ ପାଣି ନେଇ କାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ । ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦନ ବି. ବଚନା କରୁଁକ ପୁସ୍ତକ ମହାପାତ୍ରୀ ବସ୍ତାହର ଅପ୍ରମୋଦନାୟ ଏବଂ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରି ଏକାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବାର ଯାଦ ବିବସ୍ଥା କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅନ୍ୟାୟ ନୁହେ । କେହି କହିପାରନ୍ତି ଯେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉତ୍ସାହ-ରେ କୌଣସିମତେ ବାଧା ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେ ମାତ୍ର ଏବଂ ସର୍ବ ସ୍ୱକ୍ରିଷ୍ଟତା ବୋଧ ଦେଉ ନାହିଁ । ଏକଅନ୍ତେ ମନ୍ଦିର ଉଚ୍ଚିପତ୍ର ଓ ଅନ୍ୟଅନ୍ତେ କେବଳେଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୁମୁଲ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବ ଏହା ବେମନ୍ତ କରି ସ୍ୱକ୍ରିଷ୍ଟତା ବୋଲିଯିବ ? ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଉକ୍ତି କିମାନ୍ତ ପ୍ରାଚୀନସ୍ଥାନ ଲଭ ନାହିଁ । ଧନୀମାନେ ଅବଧି ବହୁମୁଲ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟାଦି ଦେଖି ଦେଉଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆହୁର ଦେବେ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉତ୍ସାହରୁ ଯେମନ୍ତ ଶେ-ହେବ ତେମନ୍ତ ଅମଦାନା ମଧ୍ୟ ଦେବ ଓ ଯାହା ମାତ୍ରରେ ଲଗୁଅଛି ତାହା ଅବଶ୍ୟ ଓକ୍ତି ଦେବ ନାହିଁ । ବିକ୍ରୟଦ୍ୱାରା ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ ହେଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକାକୁ ଜଣେ ବହୁଦର୍ଶି ହିନ୍ଦୁ ଇଞ୍ଜିନୀୟର ଧାର ନିଅ ଯାଇ ତାହାକିତା ସମ୍ଭାରକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ।

ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନ ।

ବାସ ଗାଲୁ ଇତ୍ୟାଦି ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତ ଭାରତବର୍ଷରେ ଯେତେ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ପୁତ୍ରପାଳିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ହୁଅନ୍ତି ଇହିଁର ଏକ ବାର୍ଷିକ ତାରିଖା ପ୍ରକାଶିତ ହୁଅନ୍ତି । ଗରବର୍ଷର ତାଲିକାସମ୍ପର୍କରେ ମହାପାତ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣର କେଳଭଳକର ଯେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟ ନାହାରିଅଛି ବିକ୍ରୟରେ ଜଣାଯାଏ ଯେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନ ମହାପାତ୍ରୀ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକର ଦେଖା ଏସମ୍ଭବ ଅଶୀରୁପ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଗତ ଦଶବର୍ଷର ଦେବତା-ପ୍ରକାଶ ଯେ ଏହି ସମସ୍ତମଧ୍ୟରେ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମାରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାୟ ଦଶଲକଟଙ୍କା ସୁରକ୍ଷା ହସ୍ତାନ୍ତରୁଅଛି କେବଳ ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଗାଲୁକର ହୋଇଥିବା ଉଣା ନ ହୋଇ ବର୍ଷ ଗରବର୍ଷ ପୁସ୍ତକର ଅପେକ୍ଷା ଜଣେ ଅଧିକରେ ମରୁଅଛନ୍ତି ଓ ବାର୍ଷିକ ହାସ୍ତହାର ମୁକ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ୨୭୨୦ ହୋଇଅଛି । ଯାକପତ୍ରରୁ ପୁସ୍ତକ ଆହୁର ଅଧିକ ବୁକି ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକରେ

କମପକ୍ଷ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଆକାଉଡ଼ିର ପତନଶ
 କୃତ୍ତି ଏକ ଜଙ୍ଗଲ ପରୁଷାର ଦେଉଥିବା ଓ
 ପୁରୁଷାର ଦେବାର ନିୟମ ପ୍ରଚଳନ ଥିବା-
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଯେବେ ହିଁସୁବପଣୁକ ଉତ୍ପାଦ ଉତ୍ପା
 ନ ଦେଲ ଲେବେ ଅବଶ୍ୟ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ
 ଅଟଇ । ମାତ୍ର ମୁଖର ବିଷୟ ଯେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ
 ଏଥିପାଇଁ ଚିନ୍ତା ଦୋଇ ବ୍ୟାପାର ନଷ୍ଟ କର-
 ବାର ନାନା ଉପାୟର ଅଲୋଚନା ପୂର୍ବକ
 ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ପୁରୁଷାର ଦେବାର
 ପ୍ରଥା ସ୍ଥିର ରହିବାରୁ ଦେବ ମାତ୍ର ମନୁଷ୍ୟ
 ଶ୍ରେୟା ବାବୁ ମାତ୍ର ବ୍ୟାପାର ଅଧିକ ପରିମା-
 ଣରେ ପୁରୁଷାର ନିୟମିତ । ଯେଉଁଠାରେ
 ବାପର ଉତ୍ପାଦ ଅଧିକ ଦେବ ସେଠାରେ
 ଯାବାସକୁ ବ୍ୟବହାର କାରଣ ବିଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ
 ନିୟମ କରାକୁ ଦେବ ଏପରି ଜଙ୍ଗଲର
 ନିକଟବର୍ତ୍ତି ରୁଷିମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଅଲମାନୁଷାରେ
 ଅନୁମତିପତ୍ର ଦେବା ଶେଷରେ ମୁକ୍ତିପତ୍ର
 ଦେବା ବାରିଗ ସ୍ତ୍ରୀମାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ମହା-
 ମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ପରମର୍ଶ ଦେଇ-
 ଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ଏହି
 ପରମର୍ଶ ସମ୍ପାଦନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଉପାୟ ଅଟଇ ।
 ଅଧିକ ଅଲମର କଠିନ ନିୟମ ଦେଇ ଯେ
 ବାପଜନଙ୍କର ଦୌରାନ୍ତ ବଢ଼ିଅଛି ଏଥିରେ
 ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତନ୍ତୁ ଲେବେ ବନ୍ଧୁକ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ଅଣ୍ଡ ଅଲମପୁରେ ବଚ୍ଚିକାଦେବୀ ଏବ
 ଚାହିଁର ଅଧ୍ୟାପ ଏକାବେଳକେ ଶୁଦ୍ଧିଦେବା
 ଏବ ପିଲମାନଙ୍କୁ ନ ଶିଖାଇବାପ୍ରକ୍ରେ ବାଦ-
 ରାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାର ଅନୁମତି ଦେଲେ
 ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ତନ୍ତୁ ଅଲମ
 ଏପରିକ୍ରମରେ ସଂଶୋଧନ ଦେବା ଉଚିତ କି
 ପହିରେ ଲେକନାନେ ଅଧିକାଂ ଶସ୍ତ୍ର ଏବ
 ଦ୍ରବ୍ୟ ରକ୍ଷା ନିମିତ୍ତ ସାଧାରଣ ପ୍ରକାରର ବନ୍ଧୁକ
 ରଖିପାରିବେ ଏବ ବାରଦର କାରବାର
 ଅଧିକ ଦେବ । ସୈନିକମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର
 ଉତ୍ତମ ପ୍ରକାର ନିକିରୁତା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ
 ପ୍ରକାରର ନାନାର ବ୍ୟବହାର ଏକାବେଳକେ
 ଅଲମରୁ ଶୁଦ୍ଧିଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଶିକାରପ୍ରତି
 ପୁସ୍ତକାୟ ଲେକକର ଅନୁଗ୍ରହ ବଢ଼ିବ ଏବ
 ଚାପୁସ ବନ୍ୟପକ୍ଷର ଦୌରାନ୍ତ ଉତ୍ପାଦିବ ।
 କେବଳ ସ୍ତ୍ରୀମାୟାବଳକୁ କଞ୍ଚିତ ମୁକ୍ତିପତ୍ର
 ଦେବାକୁ ପରମର୍ଶ ଦେଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ଦୋଇ
 ରହିଲେ ବିଶେଷ ଉପକାର ନାହିଁ ।
 ସର୍ବାଧାରର ଉତ୍ପାଦ ଅଧିକ ଗୋଚରୀୟ

ଅଟଇ । ସନ ୧୮୮୭ ସଲରେ ପ୍ରାୟ ୧୮-
 ଦକାର ମନୁଷ୍ୟ ଓ ୨୭୨୭ ପଶୁ ସର୍ବାଧାରରେ
 ମରୁଥିଲେ । ସନ ୧୮୯୦ ସଲରେ ୨୮୫୦-
 ମନୁଷ୍ୟ ଏବ ୩୭୧୩ ପଶୁ ନଷ୍ଟ ଦେଲେ ।
 ସାପମାତ୍ର ବ୍ୟାପାର ପୁରୁଷାର ଦେବାର
 ନିୟମ ଫଳପ୍ରଦ ଦୋଇ ନାହିଁ ଚାହିଁର ବାରଣ
 ଏହିକ ସାପଶିବ କେହି ମାରୁଥିଲେ ତାହା
 ବିଷାକ୍ତ ଥିଲ କି ନାହିଁ ଚାହିଁବା କଠିନ ପୁଣି
 ପୁରୁଷାର ପାରବା ଅପାରେ ବେତେଲେକ
 ସାପ ଯୋଗିବାର ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଇଅଛି ।
 ଅଧିକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ବିବେଚନାକରନ୍ତୁ କି
 ସାପର ବ୍ୟାପାରପ୍ରତି ସମ୍ଭବାର ଦେବା
 ଉଚିତ । ଯେଉଁଠାରେ ଦୋଠାର ଚରଣ
 ଓ ଅଧିକପ୍ରକାର ଜମାହୁଅଇ ସେଠାରେ
 ସମ ରହନ୍ତି । ମିତ୍ରନିଷିଧାନଶା ଏପରିକ୍ରମ
 ପରିକାର ରଖିବାରୁ ତେଣୁ କଲେ ସର୍ବତ୍ର
 ଉତ୍ପାଦ ଦେବ ତନ୍ତୁ ସମ୍ଭବ ଅପେକ୍ଷା ମୋଟସର
 ପ୍ରାମାଣ୍ୟରେ ସର୍ବତ୍ର ଅଧିକ ଅଥଚ ପ୍ରାମ-
 ମାନଙ୍କରେ ମିତ୍ରନିଷିଧାନଶା ନାହିଁ କିମ୍ବା
 ପ୍ରାମବାସିକ ଦାରେ କୌଣସି ଟଙ୍କା ନାହିଁ
 ଯେ ସେମାନେ ପ୍ରାମ ପରୁଷାର ରଖିବେ ।
 ବରଷା କରୁଁ ସରକାର ଏଥିର ମଧ୍ୟ ସୁବନ୍ଧୁ
 କରବେ ।

ପାଏଖାନା ଟିକସ ।

ଅଜକୁ ବ ୨ ଶ ଦେଲ ଏ ନଗରର
 ନ ୧ ମୁର ଓ ନ ୨ ମୁର ଉତ୍ପାଦମାନଙ୍କରେ
 ପାଏଖାନାଟିକସ ପରୁଷାପୁର ପ୍ରଚଳନ ଦୋଇ-
 ଥିଲ ଏବ ଉକ୍ତ ଉତ୍ପାଦମାନଙ୍କରେ ଉକ୍ତଟିକସ
 ଜାଣ ଦେବା ସମୟରେ କଥା ଦୋଇଥିଲ ଯେ
 ସେଥିର କାର୍ଯ୍ୟକଳା ଉତ୍ତମରୂପେ ଚଳିଲେ
 ଉକ୍ତ ଟିକସ ଏନଗରର ଅନ୍ୟ ଉତ୍ପାଦମାନଙ୍କ-
 ରେ ପ୍ରଚଳନ ଦେବ । ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଥମେ
 ଏ ଟିକସ ଜାଣ ଦେଲ ଯେତେବେଳେ
 ଅନେକ ଲେବେ ଅପରି କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର
 ସେ ଅପରିମାନ ସମାପସମ୍ଭରେ ଦୋଇ ନ
 ଥିବାରୁ ତାହା ଶୁଣାଗଲ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ସେତୁ
 ଅପରିମାନ ଉପସ୍ଥୁ ଥିଲ କି ନା ଅନୁମାନଙ୍କୁ
 କୁଦା ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଯାହା ଦେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଉକ୍ତ ଟିକସ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ପାଦମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳନ
 ଦେବାକାରଣ ମିତ୍ରନିଷିଧାନଶା ବିମିତରମା-
 ନଙ୍କର ତଳପାସ ତା ୨୨ ଉଷର ଅଧିକେ-
 ରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କୁଷ୍ଣକ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲ ଯେ

ପରୁଷାପୁର ଉକ୍ତ ଟିକସ ନ ୧ ମୁର ନ ୨ ମୁର
 ଉତ୍ପାଦମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚଳନ ଦୋଇଥିବାପ୍ରକ୍ରେ
 ସେଥିର କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଦୋଇ ଅଛି
 କି ନା ତାହା ଅଗେ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ
 ଏବ ସେତେବେଳେ କେତେକ ଜଣବେଳେ
 ବିଶିଷ୍ଟ ଲୋକ ଏ ସବୁକେତେକ ଉପ
 ମନୋମାତ ଦୋଇଅଛି ଯେ ସବୁକେତେକ ଏବ-
 ଶ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରି ଉପୋକ୍ତ
 ଦେଲେ ତାହା କେତେକେ ବିବେଚନା ଦୋଇ
 ଉକ୍ତ ଟିକସ ଜାଣକରବାର ଉଚିତ କି ଅନୁଚିତ
 ତାହା ସ୍ଥିର ଦେବ । ଅନୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ
 ପ୍ରସ୍ତାବ କର ଦୋଇଅଛି । ମିତ୍ରନିଷିଧାନଶାପକ୍ଷରୁ
 ଲେକନାନଙ୍କର ପାଏଖାନା ପରୁଷାର କର
 ଲେକନାନରୁ ଟିକସ ନେବା ବିତର୍କରୂପେ ବ୍ୟା-
 ପାର ଅଟଇ । ଲେକନାନରୁ ଟିକସ ନେବା
 ଯେତେବେଳେ ବିଷ୍ଣୁକରବ୍ୟାପାର ଦେଲେତେ
 ସେମାନଙ୍କର ପାଏଖାନା ନିୟମିତରୂପେ ପରିକାର
 କରି ରଖିବା କାର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ବିଷ୍ଣୁକରବ୍ୟାପାର ।
 ଲେବେ ଅପେକ୍ଷା ପାଏଖାନା ସଫାକରିତୁ
 ଯେଉଁ ମେଦେନ୍ତର ଅଥବା ମେଦେନ୍ତରୁଣି
 ରଖିଲେ ଚାହିଁଲେ ନାନାପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା ସମ୍ଭବ-
 ରେ ଘଟଇ ଏବ ବେଳେ ଲେକନାନ ସେଥି-
 ନିମିତ୍ତ ଅନେକକର୍ତ୍ତାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ଯତ୍ନ
 ମାତ୍ର ପାଏଖାନାଟିକସ ଜାଣ ଦେଲେ ତାହା ସବୁ
 ଅନେକାଂଶରେ ଦାସ ଦେବ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଲେକନାନ ଅଧିକ ମେଦେନ୍ତର ସହ
 ବାବୁକରଣା କରବାରୁ ଦେବ ନାହିଁ କିମ୍ବା
 ମେଦେନ୍ତରଠାରୁ ଅକାରଣ ଦୁର୍ଭରଣା କରୁଣି
 ଶୁଣିବାରୁ ଦେବ ନାହିଁ ଏବ ଚାହିଁ ମଙ୍ଗେ
 ଲେକନାନ ଅବସ୍ଥାନୀୟା ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାରି
 ଯେଉଁର ପର ଚାହାକୁ ଚନ୍ଦ୍ରନୀୟା ଟିକସ
 ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପ୍ରକଟ ଉତ୍ତମରୂପେ ଟିକସ
 କନୋବସ୍ତୁ ଓ ପରୁଷାର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ଜାଣୁଥିବି
 ରହିଲେ ଏଟିକସ ଯେ ଲେକନାନପ୍ରତି ଅଧିକ
 ସୁର ଚାହିଁଲେ ଉଚିତ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ
 ସେହିମାନେ ଅନୁମାନଙ୍କର ସେମାନେ ଅଧି-
 କରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ଅପାର ଅନ୍ୟକନୋବସ୍ତୁ
 କର ଯାଉଛି । ଅଧିକ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ
 ପାଏଖାନାଟିକସ ଲେକନାନମାନଙ୍କର ଦେ
 ବାପଣେ ଉପସ୍ଥୁ ଯୋଗ୍ୟ କଥା ଉପରେ
 ବିଶେଷ ନିର୍ଭରଣର ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁକେତେକାପଣ
 ଟିକସ କନୋବସ୍ତୁ ଓ ପ୍ରଚଳନର ପାଏଖାନା
 ପରୁଷାର କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ଜାଣୁଥିବି । ଏ ଦୁଇ

ମାନ ଲାଭିଥିବ । କେତେକ କଟକ ଦଣ୍ଡା
 ଚାନ୍ଦ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ସ୍ୱଳ୍ପକର ପଲିକା-
 ସୁଧାପର ଦୋର ଚାନ୍ଦାଗାଧାର କରୁଥିଲେ ।
 ଏସମସ୍ତ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃକ୍ଷମ
 ପଦାବଳୀ ଓ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃକ୍ଷମ
 ସେହି ସମୟରେ ଉତ୍ତରୀୟ ଶତାବ୍ଦୀରେ କର-
 ସୁଧେ କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର କଥା ସେ ଦେଖିଲେ
 ଲକ୍ଷ ଦୋଳପିବାରୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷମାନଙ୍କୁ
 ମୁକତ କରିଥିଲେ । ତତ୍ପରେ କରଦାନର
 ଦେବ ମହନ୍ତ ଓ ଦେଶପାଳଙ୍କ ଲୋକନ
 କରସୁଧ, ପଞ୍ଚମନ ବାକେମନୁଷ୍ୟ ଲୋକେ
 ଲୋକନକରୁଥିଲେ । କଟକର ଆମଲମାନେ
 ମହନ୍ତଙ୍କ ଦେଖିବାପାଇଁ ପଞ୍ଚମନବସର୍ଯ୍ୟକୁ
 ଅଧିକ ଦୋଲୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗଭରଲ୍ୟ ଚାନ୍ଦ-
 ରଖରେ ଲୋକନ ନିମନ୍ତେ ଅମଳିତ ଦୋଲ
 ପଥାନ୍ତର ଉଦ୍ଧାରକ କରୁଥିଲେ ।

ପୁସ୍ତକ) ନିକେଦନ
 ୧୯୨୩) ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ନାଥ

ଦୋଷୀ)
 ଗରଭା ଓ ଉଚ୍ଚ ଗଣିତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର
 ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ନାଥ (Middle
 class English school) ପୁସ୍ତକରେ ଅଲ
 ଚାନ୍ଦ ଏସମୟରେ କହୁ ନ ଲେଖି
 ଥିଲେ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ବାବୁ
 ଲୋକେ ଉତ୍ତରୀୟ ମହାଶୟ୍ୟାପତ୍ରରେ ପ୍ରାକ୍ଷିପ
 ଦୋଳି ଚାନ୍ଦର ଦୋଳ ଅନେକ ଗଭର
 ଓ କରସୁଧ ବାନ୍ଧାମାନଙ୍କୁ ଯତ୍ନସାମାନ୍ୟ ସିଖା
 ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗଭର ମଧ୍ୟ ଅନେକ
 କରଦାନମାନେ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ । ଉକ୍ତ
 କରଦାନମାନଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଉକ୍ତ ଦୋଳ ଏସ-
 ମାନୁ ଚଳି ଆସୁଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉକ୍ତ
 କରଦାନମାନେ ପୁଲିକା କୋର୍ଟ ସହ କି
 ଲୋକାଳୁ ପୁଲିକା ଉପିଯାଉ ଅଛନ୍ତି । ଯାହାକି
 ଯତ୍ନସାଧନେ ସେ ପୁଲିକା ବିକା ଶାଲ ଅଛନ୍ତି
 ଯାହାକି ପୁଲିକା ଉପକାରଣା କୁଟିପାରିଅଛନ୍ତି
 ଯାହାକି ଅଳ୍ପ " ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର ପୁଲିକା ଉପି
 ଯାଉଅଛନ୍ତି " ଶୁଣିଲେ ଜନନ କରବେ ସନ୍ଦେହ
 ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଯାକରେ ଏବେ ଉତ୍ତରୀୟ
 ମାନଙ୍କୁ ସେତେ ଉତ୍ତରୀୟ ଉପିଯାଏ ତେବେ
 ଯାହା ଲୋକନ ସହକ ଓ କରସୁଧ ବାଳକମାନ
 ନିଜ ଦୋଳର ଗୋଷ୍ଠି କରବାକୁ ଦେବ ।
 କେଶବୀନାମଠର ମହନ୍ତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାଥୋପାଧ୍ୟ

ଦୋଳାପତ୍ର ଲୋକମାନ ମଧ୍ୟ ପୁଲିକା
 ବିକା ଓ ଅନେକ ଯାକ । ଉକ୍ତ ଯାକମାନଙ୍କୁ
 ଏହି ସେହି " ଗଭର " ପୁଲିକା ପ୍ରାଥମିକା
 ବିକାଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଯାକମାନଙ୍କୁ
 ପୁଲିକା ଉପି ସୁଧରେ ଉତ୍ତରୀୟ କର ନିଜ
 ମଠ ନିକଟସ୍ଥ ପଡ଼ିଥିଲେ ପୁଲିକା ପ୍ରାଥମିକା କରନ୍ତି
 ଓ କେ ଉକ୍ତ ପୁଲିକା ଉପି ପୁଲିକା ଗଭର
 ଓ କରସୁଧ ବାଳକମାନଙ୍କର ଉପକାର
 କର ଦେଲେ ନାହିଁ । ମହନ୍ତ ମହାଶୟ୍ୟା ମଧ୍ୟ
 ସହାୟାଗ୍ରହଣର ଅନ୍ୟାନ୍ୟାଦାର୍ଥ ଓ ଉତ୍ତରୀୟ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟାଦାର୍ଥ ପଥ ଦେବେ । କଟକର ମହନ୍ତ
 ମହାଶୟ୍ୟା ପର ବିକା ଓ ଅନେକ ପୁଲିକା
 ଉପା ନ ଲେଲେ ଅତି ରହୁବାର ଆଶା ନାହିଁ ।
 ସୁଦର୍ଶ ମହନ୍ତ ମହାଶୟ୍ୟାଙ୍କୁ ମୋଦର ପ୍ରାର୍ଥନା
 ସେ ସେ ଏକସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାମତ ଅସନ୍ନା ଉତ୍ତରୀୟ
 ଦାଣ୍ଡିକାରେ ପ୍ରକାଶ କର ବାଧ୍ୟ କରବେ ।
 ଲିପି ।

ଅପରକର । ବ । ଶ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର ପୁଲିକା ଉପିକା ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ମୁକ୍ତି ଅଧିକାରୀ	ଗୁରୁଦିନ	୫ ୨୯
ବାବୁ ଉତ୍ତରୀୟ	ଚର୍ଚ୍ଚା	୫ ୦୯
ଦୋଳ ଚାନ୍ଦ	୧୯୨୩	୫ ୦୯
କାନ୍ଦ ଦାନ	୧୯୨୩	୫ ୦୯
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର	୧୯୨୩	୫ ୦୯
ମହନ୍ତ	୧୯୨୩	୫ ୦୯
ବାବୁ	୧୯୨୩	୫ ୦୯
କରଦାନ	୧୯୨୩	୫ ୦୯
ପୁଲିକା	୧୯୨୩	୫ ୦୯
ପୁଲିକା	୧୯୨୩	୫ ୦୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

WANTED.
 A Teacher for the Rajah of Bah-
 pali Zb. Sumbelpore. Salary Rs. 30.
 None need apply who has not passed
 the Entrance or similar examination
 and whose age is below 30 years.
 Apply with copies of testimonials to
 16-1-90 Gowree Sunker Roy
 Cuttack.

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସରକାରୀ ସହ କରମାନଙ୍କୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଳି ଆପ୍ତଦୋଳାଳରେ ମୋଲିକ
 ଅଛୁ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ନେବାକୁ ଉଚ୍ଚା ଦେବ
 ସେମାନେ ଉତ୍ତରୀୟ ମୂଲ୍ୟରେ ପାଇ ପାରବେ ।

ଫେସିଲ ।
 ଅନିମାତ, ଶୁଭ୍ରୀ, ଚତୁର, ବାବୁ, ମିକର,
 କେ ଓ ପଲକ, ମେଳ ଓ ସଂଗ୍ରହମେଳ
 ଏହା ସବୁ ଯାକ ଓ ବଡ଼ ଏବଂ ମଧ୍ୟମମୟୀ
 ରକମର ଅଛୁ ।
 ଶ୍ରୀ କପିଳେଶ୍ୱର

ନିଜ ନିପୁଣ ।

ବ ନ ବା ନା ନା ଠ ବ ।
 କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ କଟକ
 ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରେଣୀ କି ୦ ୫
 ବାରିଅଣା ମାଟି । ମୋଟାମାଟି ସହାୟତାରେ ଚାନ୍ଦ
 ମାସୁଲ ଟ ୦୯ ୨ ଲାଗିବ ।

ମେହରୋଗ ।

ଦୋଳାପତ୍ରରେ ସମସ୍ତ ଜାଣା ଲୋକମାନଙ୍କୁ
 ଉଦ୍ଧାର । ଦୁରନ୍ତ ପ୍ରମେହଦ୍ୱାରା ବେଶ୍ ଲୋକଙ୍କୁ
 ଅନିମାତ କରୁଅଛୁ ସେମାନଙ୍କର ଉଦ୍ଧାର କୋ-
 ଶାଳକାର ଉଦ୍ଧାର ନଦେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥଦାୟକ
 ସହାୟତା ଲୋକଙ୍କର ମାୟା ପରିତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁ ।
 ଏହି ଉପକ୍ରମ ପ୍ରାକାଶରେ ଏକସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେବା
 ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ଲୋକେ ପୁଲିକା ଉପକାରଣ ଅବଶ୍ୟକ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା
 ହେଉଥିଲେ ଅପେକ୍ଷ୍ୟ କ ଦେବେ ଉପସ୍ଥ
 କରୁଅଛୁ ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ସହା
 ହୋଇ ଲୋକଙ୍କର ଉଦ୍ଧାରମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହୁବେ ।
 ସହାୟ କରୁଅଛୁ ପ୍ରକାଶ ନ ଦେଲେ ଅଧିକ
 ଯିବି କାହିଁ ଅନେକ ଦୋଳି ଅପେକ୍ଷ୍ୟ କ
 କିମ୍ପା ଉପକାରଣ ଦେବ ଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
 ଅନିମାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତକାଳରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ
 କରବାର ଅପେକ୍ଷ୍ୟାକାର ନିମନ୍ତେ ବଦଳରେ
 ସ, ଦେ, କିମ୍ପା ଉପକାରଣରେ ଏବଂ କଟକ
 ଦୋଳାକାର ଉଦ୍ଧାରକାର ସହାୟତାରେ
 ଏହି ଉପକ୍ରମ ଉଦ୍ଧାର ହେଉଅଛୁ । ମୂଲ୍ୟ ଏକ
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଟ ୨୫ ନା । ପୁଲିକା ଓ ଚାନ୍ଦକାରୀ ପୁଲିକା

ପଞ୍ଚମନମଣି ।

ନାକାପ୍ରକାର ଶେଷ ବଡ଼ ଶୁଭ ଯତି
 ଉତ୍ତମରୂପେ ମସମତ ଦେହା ଓ ଯଥା ସମ-
 ସ୍ଥିରେ ପାୟାସିକର ବଳ ବନୋବସୁ ଏ
 ନଗରରେ ନ ଥିବାରୁ ଅମେ ପଞ୍ଚମନମଣି
 କାର୍ଯ୍ୟାରମ୍ଭ କରୁଅଛୁ । ଯାହାକି ଦୁରଦାର

ଉତ୍କଳ ଲିପିର ଯେପରି ପରମ୍ପରା ଓ ଶୁକ୍ଳ
 ବୃଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଇଛି ସେପରି କୁଅର ନାହିଁ
 ଦୋଳ ବଙ୍ଗଳାରେ ବଙ୍ଗଳ ଶୁଭ ଦେଶୀୟ-
 ବିଦଗ୍ରହଣ ଲୋକଙ୍କର ଅଦର ନ ଦେବାର
 ଦେଖି କେତେକଣ ବଙ୍ଗଳ ମିଶି ଗଭବର୍ଣ୍ଣ
 ହାବଡ଼ାର ସାଲକାୟ ଗୋଲଠାରେ ଦେଶୀୟ
 ଲିପିର ପରମ୍ପରା କେବଳ କିମ୍ପା-
 ଥିଲେ । ଅନେକମାନେ ଶୁଣି ଅନୁଭବ ଦେଲୁ
 ଯେ ଏହି କାରଖାନା ଏପ୍ରମାଣରେ ଲୋକଙ୍କ
 ଦୋଳଅନ୍ତ ଏବଂ ଭାବା ଶୁଭି କରବା ସକାଶେ
 ଅତି ଉନ୍ନତ କିମ୍ପା ବସାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦୋଳଅନ୍ତ । ଏହି କଳରେ ପରିଷ୍କାର ଦୋଳ-
 ସ୍ତରୀ ଦେଶୀୟ ଲିପି ସଦୃଶ କି ଠିକ ଲିପି-
 ପୁରୁ କିମ୍ପା ସମାନ ଶୁକ୍ଳ ଦୋଳ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ଏହାର ଦର ବଙ୍ଗଳାଲିପିଠାରୁ ଶତକର ଦରକୁ
 କୋଡ଼ିଏଟଙ୍କାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପାଦନା ମୂଲ୍ୟ ୧୦୦-
 ଦଶରେ ଅଧିକକାରଣେ ଏ ଲିପି ହୋଇଅଛି ।
 ଏହି ଉଦ୍ଦାତରଣରୁ ଦେଖାଯାଉଅଛି ଯେ
 ଦେଖା ଓ ଉଦ୍ଦାତରଣରେ ଏଦେଶରେ ଅନେକ
 ଲୋକଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟ ଶୁଭ ଯାରେ । ଓଡ଼ିଶାରୁ
 ଆମର ଉଠି ଯିବାରୁ ଯେଉଁଠାରେ ଉନ୍ନତ
 ଶୁଭକାରଣ ବ୍ୟବସାୟ ମେଳାରେ ବରଦ
 ଶୁଭ ମିଳୁଅଛି । ମାତ୍ର ଗଙ୍ଗାମା ବା ସୁଭର
 ଶାନ୍ତାଲିପିରୁ କଳରେ ପରିଷ୍କାର କଲେ
 ଅବଶ୍ୟ ଦେଶୀୟ ଲିପିର ଶୁଭା ବଢ଼ିବ ଏବଂ
 ଲିପିର ଲିପି ହେବ ।

କମ୍ପେରରେ ଯେସମସ୍ତ ଲିପିର କାରଖାନା
 ଅତି ଉନ୍ନତ ଅଧିକାରମାନେ ଉତ୍କଳରୁ କୁନ୍ତ-
 ରାସ ବଙ୍ଗଳାକଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଳକ
 ଏବଂ ଅବେଦନପତ୍ର ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ଅବେ-
 ଦନର ମର୍ମ ଏହି ଯେ ସମସ୍ତ ଲିପିକଳ ଓ
 ଲିପିକାର୍ଯ୍ୟ ଏଠାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଅଛି
 ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହକାର କଲରୁ ଅଗାଧୁକାର
 ଠା ଲୋକଙ୍କର କିଶେଷ ଶକ୍ତି ହେଉ-
 ଥିବ । କମ୍ପେର ଏଲକାରେ କେତେକଣିଏ
 ଯୋଗକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ କର୍ମଣ ଦେବାର ଅତି
 ସେଷ ସକାଶେ ପ୍ରୟୋଗକ ଥିବା ଲିପିକାର୍ଯ୍ୟ
 ଯୋଗାଦବାରୁ ଅବେଦନକାରମାନେ କର-
 ଶାସ୍ତ୍ର କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର ଏପଦାର୍ଥମାନ ଏଠାରୁ
 ଉନ୍ନତ ଲିପିର ଉଦ୍ଦାତରେ ସରକାରଙ୍କର ନିଷେଧ
 ଥିବାରୁ ବାରିକମାପ୍ରସ୍ତ ଏଲକାରୁ ନାମଠୁର
 ଦେଲୁ । ଅନେକକାରମାନଙ୍କରୁ ଶୁଭାରି

ଏହି କି ଯେବେ ଏଠା ଲୋକଙ୍କର କଲର-
 ଲିପିକାର୍ଯ୍ୟ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ ଓ କଲର ସମାନ
 ଦରରେ ଯୋଗାଇବାରୁ ସମ୍ପଦ ଦେବେ ଉଦା-
 ତଠାରୁ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦମାନ ନିଆ ନ ଯାଇ
 କଲରରୁ କି ମତାସେ ଅଧିକ ? ଏ ଶୁଭାର
 ଅବଶ୍ୟ ସୁକ୍ଷ୍ମସଙ୍ଗତ ଅଛି ଏବଂ ଅନେକମାନେ
 ଅଗା କରୁ ଯେ ଉନ୍ନତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଳ ଏହା
 ଶୁଣିବାକୁ ବଳମ୍ କରବେ ନାହିଁ । ସରକାର
 ଯେବେ ଆପଣା ପ୍ରୟୋଗକାୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦ ଏବେ-
 ଶରେ ଶୁଣିବା ପ୍ରକାଶେ କଲରରୁ ଅଗାଲବେ-
 ଯେବେ ଏଠା ବ୍ୟବସାୟମାନେ ଅତି କପର
 ଉନ୍ନତ ହେବେ । ଦେଶୀୟ ଲୋକକାର୍ଯ୍ୟ
 ଉଦ୍ଦାତ ବ୍ୟବସାୟରେ କୌଣସି ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞା
 ଥିଲେ ତାହା ଶାସ୍ତ୍ର ଉଠିଯିବାର ଉପତ ।

ଗତ ବୃଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତରୁ କାଳିନୀ କିମ୍ପା ସାଧୁ
 ଦାନକାର୍ଯ୍ୟ ଅଥବା ଉନ୍ନତ ସ୍ତାନର ବୃଦ୍ଧିସମାଜର
 ଅର୍ଥକାର୍ଯ୍ୟ ବାକୁ ବଦାଉଲଲ ବନ୍ଦୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ
 ସହିତ ଏ ନଗରକୁ ଅଧି ଏ ନଗରବାସୀଙ୍କ
 ବଡ଼ ଅନୁର ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦେ ଅବଦ୍ରାଶ୍ଚିମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଅଛି ଏବଂ
 ସମସ୍ତ ଲିପିର ଲିପି ପ୍ରକାଶମ୍
 ଅଛି । କହାଉବାକୁ ଏକଦଳ ସମାଜ ମନ-
 ରରେ ଉପାସନାକାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ପା କର ଉପପ୍ରଦାନ
 ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମନରେ ଧର୍ମଶୃଙ୍ଖଳ ସମାଜ କର-
 ଥିଲେ । ସାଧୁଦାନକାର୍ଯ୍ୟ ଗେରୁଅବପକଧାସ
 ପାସମାସ ବ୍ୟୟକିମ୍ପାସମୟରୁ ଦୁଇପକ୍ଷ ଦରୁର
 ସୁଦ୍ଧା ବେଦାବସାହରେ ଅସାଧାରଣ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟଲବ୍ଧ
 କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଗାଉବାବକାଉବାରେ ଏହା-
 କର ଚମତ୍କାର ଶକ୍ତି ଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକଦିନେ-
 ଦୟା ନାଟକ ଏବଂ ପ୍ରଜ୍ଞାଦ ଚରଣ ବଙ୍ଗଳା-
 ଯାତ୍ରା କିମ୍ପାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରଚନା କର ପ୍ରଥମଟି
 ବାକୁ ମଧୁସୂଦନ ଶର୍ମାଙ୍କ ଘରଠାରେ ଏବଂ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟୁଟି ବାକୁ କମଳୋଦକ ସମ୍ପଦ ଘର-
 ଠାରେ ଶୁଣାଉଥିଲେ ଏକାସକରେ ଶ ଓ ଶା
 ଚାଳ ଅସେ ଗାଉ ବଙ୍ଗଳ ଯାହାର ଅଭିନୟ
 ଏମନ୍ତ ସୁନ୍ଦରରୂପେ ଦେଖାଉଥିଲେ ଯେ
 ଶୋଭାମାନେ ମୁଗ୍ଧ ଦୋଳଗଲେ ଏବଂ ଏକ-
 ବାକ୍ୟରେ ତାହାଙ୍କର ରୁଚ୍ୟ ପ୍ରଶଂସା କଲେ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେମନ୍ତ ଧର୍ମ ସାଧକ କରୁଅଛନ୍ତି ଅନ୍ୟକୁ
 ଧର୍ମପଦେଶ ଦେବାକୁ ସେହିପରି ପଠା ଲିପି
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଏମାନେ ଗଭକାଳି କରୁକାଳି
 ଯିବାରୁ ଶୁଭ ପ୍ରାୟ ଯାଇଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହାକି

ସଜ ଶୁଭିବାକୁ ଏଠା ଲୋକଙ୍କର ଅଦୌ ମନ
 ନ ଥିଲା । ଅନେକମାନେ ଅଗା କରୁ କି କଲ-
 କାର ଅବଦ୍ରାଶ୍ଚିମାନଙ୍କ ସାଧୁ ଦାନକାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ପ୍ରଶଂସା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏଠାରୁ ଫୋଲରେ ବଡ଼
 ଭଲ ଦେବ । ଏହିପରି ପ୍ରଶଂସାକଦ୍ୱାରା ଧର୍ମ-
 ଚର୍ଚ୍ଚା ବସ୍ତ୍ରାରେ ଦେବା- ସମ୍ପଦ ଏବଂ ଏହି ସଙ୍ଗ
 ସାଧାରଣ ସାଧୁସଙ୍ଗ ଅଛି ।

ବଙ୍ଗଳାର ରେବନ୍ଦ୍ୟବୋର୍ଡ଼ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମ-
 ଲମାନଙ୍କ ଅଧିକାଂଶରେ ଏକ ସରକାରୀର
 ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ଲିପିରେ ଏହିପରି କିମ୍ପା
 ଦୋଳଅନ୍ତ କି କୌଣସିଅମଲ ଅଧିକ କରବାକୁ
 ଉଚ୍ଚା କଲେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ଦ୍ଦମ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଧିକ
 କରବ ଉଚ୍ଚିର ନକଲ ପାଇବ ଏବଂ
 ଅଧିକ କରଷାସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା କାରଣ
 ଯେତେ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ବ ତାହା ପାଇପାରବ
 ଏବଂ ଅଧିକ ଉକ୍ତାରେ ଦେବଳ ଅସଙ୍ଗତ
 ତଥା ଉଚ୍ଚା ଅପଣାର ସମସ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦାୟୁ ଲେଖି
 ଯାଉବ । କମ୍ପେରରୁଠାରୁ ଉଦ୍ଦାତ କେଳ
 ଉନ୍ନତ ବୋର୍ଡ଼ର ଅଧିକଲଥୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବ ।
 ଦେବଳ ଲିପିର ଅବେଦନଦ୍ୱାରା ବୋର୍ଡ଼ର
 ଶୁନ୍ୟତା ଶାସ୍ତ୍ର ଦେଲେ ଅଧିକତା ଅମଳ ସମ୍ପୂ-
 ର୍ଣ ପ୍ରତି ଦୋଳ ବୋର୍ଡ଼ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ସଦା-
 ଯବାବ କରପାରବ ଏପରି ଅନୁମତି । ଯାଉଣତ
 ଦୟା ନ ଯାଇ କିଶେଷ ଅବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟସ୍ତିବ
 ଏବଂ କୌଣସି ଅବସ୍ଥାରେ ଅଧିକତା ଅମଲ
 ଓଲଲ ବାରିଶ୍ଚର ଲିପିକାର ଦେଲପାରବ
 ନାହିଁ । ଏଠାରେ କଳରବ ଉଠିଅଛି କି ବାକୁ
 ଉଗକାନପ୍ରସାଦଦତ୍ତଙ୍କ ଅଧିକରେ ବାରିଶ୍ଚର
 ସକାଳି କିମ୍ପା ଶୁଣି ବୋର୍ଡ଼ ଏ ନିମ୍ନ କର
 ଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଉଗକାନ ବାରିଶ୍ଚ ଅଧିକ
 ବାରିଶ୍ଚରଯୋଗେ ସମଳ ଦୋଳ ଥିବା ପ୍ରକା-
 ଶେ ଏପରି କିମ୍ପା ଦେବା ଅସଙ୍ଗତ ବୋଧ
 ଦେଉଅଛି । ଯାହା ଦେବ ଏହି ସରକାରୀର
 ମୁମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କୋଷ
 ହେଉ ନାହିଁ । ଅନେକ ସମୟରେ ଦେଶାପ ଲି-
 ଅଛି ଯେ ଉଲଲକ ଲିପିକାରରେ ଏମନ୍ତ
 ଏକା କଥା ବିଶ୍ୱକରଣିକ ମନରେ ଲିପିକାର
 ଯାହା କେବଳ ଉକ୍ତାଦୋଷରେ ଦୋଳ କି
 ଥାଏ । ସରକାରର ସାହାଯ୍ୟ କମିତ୍ ଓଲଲ
 ବାରିଶ୍ଚରର ପ୍ରୟୋଗକ । ତାହାଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ
 ନିଷେଧ କରବା କିମ୍ପା କର ବୋଲିଯାଇ କି
 ଯାରେ । ବୋର୍ଡ଼ର କିମ୍ପାମାନେ କି ବିଶ୍ୱକରେ

ଏପରି ନିଷେଧ କରୁଅଛନ୍ତି ଜଣାଯାଉ ନାହିଁ । ମତ୍ତ ଏଥିରେ ଅମଳକର ବସ୍ତୁ ଦୋଇଅଛୁ କିମ୍ବା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ ପୁଅକୁ ଓଷ୍ଠାଳ ବାରିବୁରକ ଭାବରେ ବରକୁ ଥିଲେ ଏଣିକି ଗୋର୍ଡର ଅଦେଶକୁ ଅନୁସର ହୋଇଣି ଅମଳକୁ ଓଷ୍ଠାଳ ମୋକ୍ତାର ଦେବକୁ ଅନୁମତ ଦେବେ ନାହିଁ ।

ନୂତନ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ।

ଏ ବ୍ରତକୁ ଯେ ପ୍ରବନ୍ଧ ଅନୁମୋଦନ ଏଥିପ୍ରକାରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଚିତ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ଦୋଇଦୋଇଅଛୁ । ଦ୍ଵିତୀୟ ପ୍ରକରଣରେ (para) ଜଣମି ବାସନ୍ତ "କ ୨ ନ ଥାଉ" ଯେ ଲେଖା ଅଛି ଯହିଁ ଯଦିକରି "କ ୨ ନ ନ ଥାଉ" ଦେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ନିୟମି ବାସନ୍ତ କ ୨ ନ କୁ ଉକ୍ତା ଥିଲେ ଅର୍ଥଦତ୍ତ ଦେଲେ ସୁଦ୍ଧା ସୁକର୍ମ ପ୍ରକଣ କରବା କଲେକର ସାଦେକକର ସେତା-ଧାନ । ସତସତର ପ୍ରକଣ ଦେବ ନାହିଁ କିଶେଷ ବାସନ୍ତ ଥିଲେ ବାବା ଲିପିବଦ୍ଦ ଦୋଇ ଟିକା ପ୍ରକଣ ଦେବ ।

ଅନ୍ତ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବିଷୟ ଏହି ଯେ କୌଣସିକନ୍ତ୍ରୀ ନିମିତ୍ତର କ ବିକିମିତାର କ ବଳକ ବୁଝଣା ଓ ଚକିଦାୟ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯଦି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରରେ କୌଣସି ମହାଲି କମା ସ୍ଵାଧୀନ ବିକିମି ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶ କରୁ ଥିଲେ ଓ ଚକ୍ର ପ୍ରକାରେ ଅପରାଧ ନାମ ଓ ଧ୍ୟାମ (ସାଧନ) ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ କରାଇବାକୁ ଗୃହଣେ କଲେକର ସାଦେବ ତାହାର ନାମ ଓ ଧ୍ୟାମ ଲେଖି ଲିଖିତେ ଓ ଏଥିପାଇଁ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ବାସନ୍ତ ଦୁଇଟିକା ଫିସ ଦେବ । ଯେ ମହାଲ ବାସନ୍ତର ସଦାସେ ଲିଖିତେ ଅସିଲେ ଚକ୍ର ଲୋକିକରେକର ସାଦେବତାହାରକୁ ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ ତାହାହାସ ପଠାଇବେ । କନ୍ତ ସତ ସେ କନ୍ତ୍ରୀ କନ୍ତ୍ର ଲୋକିକ ପାଇ ନ ଥିବା ଦେହୁରେ ବାସନ୍ତରୁ ଲିଖାତ ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟର ନ ପାରେ ଓ ମହାଲ ଅବ ବିକିମି ସମ୍ପର୍କରେ ଦୋଇଯାଏ ଦେବେ ସେ ଲୋକିକ ପାଇ କ ଥିବା ଅପର୍କରେ ଲିଖନ ରଦ୍ଦ କରଇ ପାଇବ ନାହିଁ ଯଦି କନ୍ତ୍ରୀ ମୌଜିସ ତାହାପରେ ବସନ୍ତର ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ ଦୋଇ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକିକ ତାହାପରେ ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ ଦୋଇପ୍ରକାର ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ ଯେ ବ୍ୟକ୍ତି ଲୋକିକ ପାଇ ନ ଥିବା ଦେହୁକାଦରେ ଲିଖିମିବୁଦ୍ଦ ଦେବ । ନାହିଁ ।

ଏଥକୁ ଅନୁମାନକର ବକ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଯେ ତାହାପରେ କିସମାକରୀ ଅପାରେ ତାହା ବମ-ରୁଣ୍ଡ ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ ଚିତ୍ତପ୍ରକାରେ ଦେଲେ ଦାୟୀ ହୁଅନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ସମୟେ ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ ପକାକ ଦୁକିଦାର ଶୁଣାଯାଇ ଥାଏ । ପୁଣି ଦେହୁ ଶଳ ଲେକ ତାହା ପିଅଦାକୁ ଲିଖନର ମତ୍ତ ଲୁକ୍ତ ଲୋକିକର ବଣା କରଇ ଦେଇ ପାରେ ଓ ସେଥିଲେ ତାହାକିମିରୁଣ୍ଡ ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ ଚିତ୍ତ ପକାକ ଦାୟୀ ନୁହନ୍ତି କୌଣସିପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶନା ସଦକ୍ତରେ ପଢ଼ି ପାରେ ଓ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ସମାକ ପାଇବା ସଦାସେ ଶରୀ ଓ କଳ୍ପ ସ୍ଵାକାର ଓ ବାସିକ ଦୁଇଟିକା ଫିସ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକାରେ ଅପରାଧ ନାମ ଓ ଧ୍ୟାମ ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟ କରାଇବାକୁ ଗୃହା ଦେବ । ଏ ନୂତନ ବିଷୟ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହି ଯେ କୌଣସି ସୁଦ୍ଧାଲ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅଲ୍ପକରେ ଯେପରି କୌଣସି ମହାଲ ନିୟମ କ ଦୁ-ଏ ଏହା ପରି ଉତ୍ତମ ଓ ଅବ-ସନ ଅଟେ କନ୍ତ୍ରୀ ସେହି ଧ୍ୟାମର "କନ୍ତ୍ରୀ" କଥାମାନଙ୍କ ଏ ମତ୍ତକୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅନାୟାସେ ବସୁଳ କର ଦେବ । ଅପବକ ଅନୁମାନକର ପ୍ରମାଣ ଏହି ଯେ ଲୋକିକ ତାହାରେ ପଠା ନ ଯାଇ ପିଅଦାକୁ ଲିଖିତାର ମାତ୍ରି-ବାଇ ଓ ସମାକ ଓ ଅନ୍ୟ ଲୋକିକ ଲିଖାତ ତାହା ଦେବାର ଓ ପିଅଦା କରୁର ଅପିତେ-ଲିଟ୍ଟ କରବାର ଯେପରି ବିଷୟ ଅଛି ସେହିଭଳି ବିଷୟ ଏଲୋକିକସମ୍ପର୍କରେ ଦେବ । ଏଥିରେ ବସନ୍ତରାତ ସମ୍ପାଦନା ତାହା ଅପେକ୍ଷା ଅଲେକ ଉକ୍ତା ଅଟେ ରେକମ୍ପୁଷ୍ଟବ୍ୟକ୍ତି ବିଦେଶୀ ଥିଲେ ସେ କିଶାଲ କଲେକରଦ୍ଵାରା ଲୋକିକ ତାହା ଦେବ କି ଯେପରି କର୍ମର ଉକ୍ତାର ସମକ ଲିଖାତ ତାହା ଦୋଇଥାଏ । ଏପରି ବିଷୟ ଦେବାର ଅତି ଅବଶ୍ୟକ ।

ନିମିତ୍ତରସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ ପୁରୁଧାତର ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଅଛି । ଯାହା ଏହି— କୌଣସି ସରକଦାର ଅନ୍ୟ ସରକଦାରର ପୁତ୍ର ଦେହୁ ତାହାର ବସନର ସୁକର୍ମ ଦାଖଲ କଲେ ତାହା ଅଦାୟ ସଦାସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଜିଦୋର୍ଟ କରବାକୁ ପଡ଼ୁଥାନ୍ତା । ଏଣିକି ତାହା ଚିତ୍ରା ଅନ୍ୟ ସରକଦାରର ଦେହୁ ସୁକର୍ମ ଦେହୁ ଦେଲେ ୧୨ ନ ମଧ୍ୟରେ କଲେକ-ରକାରେ ଅଦେବକ କଲେ ଓ କଲେକର ଅବଶ୍ୟକ ଚାରିଲେ ଦାଦଦାର ନାମରେ ଟିକିଟିକି ତାହା ଚକ୍ର ଉକ୍ତା ଟିକା ଓ ମଲ

ଦେବ ଶଦଦେ । ଏଥିର ଅପେକ୍ଷାରେ ତାହାକ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ଗୋଟିକିସି ଲିଖିତା ଏ ନୂତନ ବିଷୟ ଅନୁମାନକ ବିଦେକକାରେ ଉତ୍ତମ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଗାଟିଟିକିକି ଲାଗୁ କଲେ-ରକ୍ଷକର ଲିଖାଧୀନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । କିମିଦାରମାନେ ଏ ଲିଖନର ପଦୋ-ଲିଲ କରନ୍ତୁ ।

ଲବଣକର ।

ବଳପ୍ରଦେଶର ସନ ୧୮୮୧ରେ ପାଇର ଲବଣକର ଲାଗୁକରବାର କାର୍ଯ୍ୟକରାତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବିକରଣ ପ୍ରକା ମାନକର ଶ୍ରେଣୀକି ବାହାଦୁ-ରକର ଯେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଅଛି ଚକ୍ରକୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ଉକ୍ତ ଦର୍ଶି ଲବଣ ମାସଲ ଗୋଦାମ ବଜା ପଦାକ ଦ୍ଵାର ପ୍ରାୟ ୨ କୋଟି ୨୯ ଲକ୍ଷ ୫ ହଜାର ଟିକା ଅସ୍ତ୍ର ଦୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଚକ୍ରର ସୁକର୍ମର ଅସ୍ତ୍ର ୨ କୋଟି ୩୯ ଲକ୍ଷ ୩୯ ହଜାର ଟିକା ଥିଲା । ପ୍ରକାଶ ପୂର୍ବକ ସୁକର୍ମାପେକ୍ଷା ଏକଟି ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ୩୫ ହଜାର ଟିକା ଲିଖା ପଡ଼ିଅଛି । କନ୍ତ୍ରୀ ପଠ ପଞ୍ଚବର୍ଷର ଅସ୍ତ୍ରର ସେହି ଚାଲିତା ପ୍ରକାଶ ଦୋଇଅଛି କରବାର ଯେ ୧୯୦୮ ୮୫ ଧ୍ୟାଲରେ ସଦାସେକ୍ଷା ଅଧିକ ଅସ୍ତ୍ର ଦୋଇ ଥିଲା ଓ ୨ କୋଟି ୩ ଲକ୍ଷ ଥିଲା । ଅଧିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅସ୍ତ୍ର ସୁକାପେକ୍ଷା ବୁଦ୍ଧି ଦୋଇ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଗରବର୍ତ୍ତୀକୁ ବର୍ଷର ଅସ୍ତ୍ର ଲିଖା ପଡ଼ିବାକୁ ଏହି ନାହିଁ ଲିଖିତ ଦୋଇଅଛି କି ଏ ବର୍ଷ ଅନୁକାଶ ଲିଖା ଦୋଇଅଛି ଏକ ଓଡ଼ିଶାର ଲବଣକରାତ କନ୍ତ୍ରୀ ମହଲୁମା କରତାରୁ ମାନ୍ୟତା କରବା ଦୋଇ ପିକା ଦେହୁକୁ ସୁଧୁର ପାପ ମାହିଁ । ପଞ୍ଚାନ୍ତରେ ଲିଖାମ ଲିଖା କି ଚକ୍ରର ମାସଲ ଯେଠାରେ ଅଦାୟ ଦୁଇଟି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନେକ ସରମାଣରେ ଗର୍ଭ ଦେହୁ ଅଛି । ଏଥିକୁ ଅନୁମୋଦନ କରୁଁ କି ମନ୍ତ୍ର ମନ୍ତ୍ର ଓଡ଼ିଶାରେ ଗର୍ଭ ଦେବାରୁ ସଦାସି କି ସଦା ବାରିବର ମାସଲ ଦୁଟି ପଡ଼ି ଗାହିଁ ଦେବକ ବଜାଲା ଏଲଦାର ମାସଲ ମାନ୍ୟତ ଏଲଦାରେ ଅଦାୟ ଦୋଇ ଅଛି ମାତ୍ର ଏଲଦା ଦେବାର ଦେବାର ସରକାରକର କନ୍ତ୍ରୀ ଲିଖି ଦୋଇ ନାହିଁ ବରଂ ଓଡ଼ିଶାବାସିକର ବିଶେଷ ପଡ଼ ଦୋଇଅଛି । ସାବନପ୍ରମାଣା ହୁଲ ଦେବା ଏକ ସଧକ ସରମାଣରେ ଲବଣ ଯେପ୍ରକାର ଦୋଇ

ବହୁଦାନକୁ ବିକାଶରେ ମଧ୍ୟ ଦୟା ପାଇ-
 ଅଛି ଏପରି କି ୧୦୫ ମୂଲ୍ୟ କରକରଣ ଯେ-
 ମେଳର ଏଣୁ ଦୋ ଗାଳିକି ଗାଳିକା ଓ ନାମାନ୍ତି-
 ସ୍ୱପ୍ନପଦ ବଢ଼ିବା ଓ ପୁରୁଷରୂପାକାର ମହୋତ୍ସବ
 ଓ ଏକସିଦ୍ଧର ମଲମ ଓ ପ୍ରଭୃତିର ଅଙ୍ଗୁର
 ଓ ଗାଡ଼ିର ବଦଳ ଅମ୍ ସୋକାଳରେ ଭର
 ବଲେ ଶୁଭିକମୂଲ୍ୟରେ ଦୟାଯିବ ।

ଉପାଦାନ ସୁଧା

। ସା । ଅମାଲକାଳ । ପ । ରମିନୋ
 ଯୋଃ ଶାରିଃ । କ । କଟକ

ବୋଠାବଣୀ ।

ସବର କଟକ ଭେଲିଙ୍ଗାବିକାରରେ ଥିବା
 ପ୍ରଥମବୋଠା କଟକର ପ୍ରସାର ବରେଣ୍ଡା
 ଅଛି ଉକ୍ତ ବୋଠା ବଃ ଉପୁ ଓ ଜଗାପଦ
 ବଃ ଉପୁ ଓ ବେଲକ ମଧ୍ୟରେ ଭୁଲ ନୁପ ଅଛି
 ଭୁଲ ବୋଠା ଏବଂ ଗରମାଳକୁ ବଃସୁ କର-
 ଶିବ ପାଦାବର କିମ୍ବଦନ୍ତୀର ଦରକାର
 ଦେବକ ସେ ବାବାବିକାରରେ ବାବୁ ରସାଳନ
 ଦାସ ବଳଟସ ମୁନସିଖାଳା ମୋହରରକ
 ଯଦିରେ ଭରକରେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଜାଣି-
 ଯାଏବ ।

କାଳିବିକାର) ଯଦୁକ
 କଟକ) ଶ୍ରୀ ଜାନକୀବ୍ରହ୍ମବଃନାସୁବ

ଜାତୁର ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋତ୍ସବ ।
 (ସଂକ୍ଷିପ୍ତ)

ଏହା ଜାତୁରଗର ଗୋଟିଏ ଅବ୍ୟର୍ଥମହୋ-
 ତ୍ସବ । ଯେ ଦୌଣ୍ଡିପ୍ରକାର ଏବଂ ଯେତେବ
 ଜର ପାତୁରଗର ଦେଉଳୀ ବାହାରି, ଦୁଇ ଭିଜ
 ଧରକୁ ବେଦେ ପଥକ ବ୍ୟବହାର କରବାକୁ
 ନୁହାରି ନାହିଁ । ଏହି ଉତ୍ସବ ବ୍ୟବହାରରେ
 ବଢ଼ିମାତ୍ରକରୁ ହୁଅଇ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହା
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଉତ୍ସବ ଅଟେ, ମୂଲ୍ୟ 'ସେତେ-
 ଭୁଲ ସମ୍ପଦ କମ କର ହୋଇଅଛି ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଭବା ୪ ୩୯ ପ୍ରଥମୀ ମାଣି ।
 କଟକ ଭେଲକର ବରେଲକ ଅଧ୍ୟାପକ
 ବାବୁ ସମସ୍ତସବ ମୂର୍ଖ୍ୟଙ୍କ ନିକଟରେ ଓ
 ଅମୂଲ୍ୟ କମିସ୍ତାଳରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ସମତାରର ସେବ
 ବେଳ ଭୁଲକପ୍ରେସ ବାଲେଶ୍ୱର ।

ଅନୁକାଉସୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ସିରେଗାରୁ ଓଡ଼ିଆ
 ଶରୀର ଦରକାର ଅତି ସହଜ ରୂପ ଥି, ଯେ

କି ମାଲକର ସୁଲି ପ୍ରମାଣକ ପାଇଁ ବହୁ
 ଉପକାଣ୍ଡ ପ୍ରସୁତ କମ କର ଅର୍ଥାତ୍ ୪୦ । ଅଣା
 ମଲ୍ୟରେ ବଢ଼ିବ ପ୍ରତିଂ କୋଞ୍ଚାକର ପ୍ରସୁତା-
 ନସୁରେ ବଢ଼ିବୁ ବେତଅଛି । ତାବମାସକ
 ଦୁଇ ପଇସା ।—

ମେହୁରୋଗ ।

ଘଟକାମଧ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଜ୍ୱାଳା ଯଦୁଆର ନିଦୁ-
 ଶ୍ରେ ଦେବ । ଦୁଇନ୍ତ ପ୍ରମେଦବ୍ୟାଧି ସେହିମାଳକୁ
 ଅନମଣ ବରଅଛି ସେମାଳକର ଭିକାରୀ ଗୋ-
 ଶରକାର ଉତ୍ତର ନିଦେ ସାମାନ୍ୟ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ-
 ସଦାସେ ଜାବଳର ମାୟା ପରକ୍ୟାଗ କରୁନଦେ ।

ଏହି ଉତ୍ସବ ପ୍ରଥମରେ ଏକସପ୍ତାଦି ସେବା
 କରେ ନୁହଇ ସେନି ଏବଂ ଭିଜ ଚୁର ସପ୍ତା-
 ଦରେ ସୁଧା ନଦେନ ଅବକ୍ୟ ଅଗେନ୍ୟ ଦେବ ।
 ସେହିମାଳେ ଅଗେନ୍ୟ ନ ଦେବେ ନିଷ୍ପୟ
 କରୁଅଛି ଏ ବ୍ୟାଧି ସେମାଳକ ସଜରେ ସର୍ଗୀ
 ହୋଇ ଜାବଳର ଶେଷସମସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବ ।
 ଶରୀର ଦୁସ୍ୱସ୍ତରେ ପରଶତ ନ ଦେଲେ ଅତି
 ଶିବ ନାହିଁ ଅନେକ ସେନା ଅଗେନ୍ୟ ନଦ
 କର ମୁସଂସାପକମାଳ ଦେଇଅଛନ୍ତି, ସେ ସମସ୍ତ
 ଅତିନମ୍ବରେ ସୁପ୍ରକାକାରେ ପ୍ରଭୃତି ଦେବ
 ଭରକରା ଅଦେଶକୋଳ ନମ୍ବର ବକଳରେ
 ସ, ତେ, ଗର କଞ୍ଚାକରଠାରେ ଏବଂ କଟକ
 ବରକାକାଳ ପ୍ରତିଂକଞ୍ଚାକର ପ୍ରସୁତାଳୟରେ
 ଏହି ଉତ୍ସବ ବଢ଼ିବୁ ବେତଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଏକଟି
 ସକ୍ ୪୫ । ମୁଲ୍ୟ ଓ ଜାକଗଣା ପୁଅର୍

ପ୍ରାକୃତବିଦ୍ୟାଗୋଳର ପ୍ରସ୍ତୋତ ।

ଏହି ପ୍ରସୁତ ଅଧ୍ୟାସ କରେ ମାଲକର
 ଶୁଭୁକ୍ତି ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଶ୍ରମମାତେ ଅକାୟାସରେ
 ଉଦ୍ଧାର ହୋଇ ପାଇବେ । ମୂଲ୍ୟ ୪୦ ।
 ତାବମାସକ ୪୦ ୨ କଟକ ପ୍ରତିଂକଞ୍ଚାମା,
 ବାବୁ ରାମପ୍ରସନ୍ନ ଗୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ପ୍ରସୁତ
 ଦୋକାଳରେ ଏବଂ ନମ୍ବରାଗରକାରକ ନିଦ-
 ୪୦୨ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ଲଳିତାମୋହନ ଚରକର୍ତ୍ତା

ତାତୁର, ବାଲିକପାଳ କଟକ

ଘଡ଼ିମରମତି ।

ତାତାପ୍ରକାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବହୁ ଶୁଭାକର୍ତ୍ତା
 ଉତ୍ତମରୂପେ ମସମତ ଦେବା ଓ ଶ୍ରୀମା ସମ-
 ସୁଧେ ପାୟୁନିକାର ବିଧି ବନୋବସୁ ଏ
 ନମରରେ ନି ପ୍ରକାରୁ ଶ୍ରେଣୀ ଘଡ଼ି ମରମତିର
 କାର୍ଯ୍ୟାରୁ କରୁଅଛି । ମାତ୍ରକର ବରକାର

ଦେବ ଶ୍ରୀଗାଆଳାଠାରେ ପଡ଼ି କରେ ସମସ୍ତ
 ଜାଣି ପାଇବେ ।

ଉତ୍ତର ଅବସ୍ଥା ଅନୁସାୟୀ ମନାଷଠାରୁ ଦୁଇ-
 ଦର୍ଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେରେଣି ଦଅସିବ ଅର୍ଥାତ୍ ମର-
 ମତ ଦୋଷରୁ ନିମ୍ନମିତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ି ତ
 ଗୁଲିଲେ ପୁନଶ୍ଚାର ଦୁରସ୍ତ କରଦଅସିବ ।

ଗିଲଟି

ଘଡ଼ିର ଭେଲକ କେଶ, ମୁଦ, ପୁରୁଷ-
 ସବୁଲଗାକରୁ ଓ ଭନଶେକ୍ତରକର ନମର-
 ଦେବାଲି ଓଗେର ସାଜ, (ଦମ୍ଭାର ଓ ଚିତ୍ତନର
 ନାନାବିଧ ଅଲକାଗୁର ରୂପା ଅବା ସନାରେ;
 ରୂପାର ମତ ଓମେର ଅଲକାର ସନାରେ)
 ଗିଲଟି କର ଦଅସିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ବୌଦ୍ଧସଦର ସମ୍ପ
 ୧୯୧୮-୧୯ }

ଅଧିକାରୀ

କାଳକରା

ଏଠାରେ ନାମାପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଉତ୍ସବ-
 ମାନ ଅନୁକ୍ରମ ଓ ଶାନ୍ତମଣ୍ଡଳମତେ ପ୍ରସୁତ
 ହୋଇ ପୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ ବକସୁ ବେତଅଛି
 ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ଦରଦୁମାନକୁ ବିକା ମୂଲ୍ୟରେ
 ମଧ୍ୟ ଦଅ ଗାଧୁଅଛି । ସେହିମାଳେ ପଦପ୍ରତି
 ଦେବାକୁ ଲକ୍ଷା କରବେ ସହୁ ସୁବତ ସେମା-
 ନକର ଚିକସ୍ତାକରକାରୁ ପ୍ରସୁତ ଅଛି । ବଦେ-
 ଶୀୟମାଳେ ପକ୍ତାଗ ସେଗର ଦୁରନ୍ତ କବା-
 ଲିଲେ ବ୍ୟବହାର ବିଧି ସହଜ ହୁଏସୁକ୍ତ ଉତ୍ସବ
 ପାଇବେ ।

ଅମୂଲ୍ୟ ଚିକସ୍ତା ଏବଂ ଉତ୍ସବର ଗୁଣ ସଂଗ୍ରା
 କରବାକୁ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ବିପାଠା

ବସେଟ ସଦାଧା ।

ସବର ଓ ମସମଲକାଧମାଳକ ସୁକ୍ଷାଧେ
 ଅମ୍ବେ ଗୋଟିଏ ଦୋକାଳ ପିଟାଉଅଛି ।
 ଏସ୍ତରେ ତାତାଧ୍ୟ ତାତୁର ଓ ବକସର
 ଉତ୍ସବ ବଢ଼ିବୁ ହୁଅଇ । ଏହା ପ୍ରକା ସାଗର,
 ଜଲମ, ଦୁଆର, ସେକ୍ସିଲ, ଦିବାମତ,
 କ୍ଷେପକର ସଦାଧି, ବକସପ୍ରକାର ସେଲକା

